

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk membangunkan model kurikulum latihan SkiVes bagi program pengajian kejuruteraan pembelajaran berasaskan kerja (WBL) Politeknik Malaysia. Pembinaan model tersebut bertujuan untuk membantu dan memandu pensyarah dalam menjalankan proses pengajaran dan penerapan elemen kemahiran generik dan nilai terhadap pelajar kejuruteraan yang mengikuti program pengajian berasaskan WBL. Kajian ini menggunakan kaedah Kajian Rekabentuk dan Pembangunan (*Design and Developmental Research Approach*) yang diperkenalkan oleh Ritchey dan Klien (2007) untuk membangunkan model. Berpandukan kaedah ini, kajian ini terbahagi kepada tiga fasa. Fasa pertama melibatkan analisis keperluan menggunakan soal selidik yang dijalankan ke atas 65 orang pelajar yang baharu sahaja selesai mengikuti pengajian kejuruteraan berasaskan WBL di Politeknik Malaysia bagi melihat keperluan melatih dan menerapkan elemen kemahiran generik dan nilai terhadap diri mereka. Data yang diperolehi dianalisa melalui statistik deskriptif dengan menggunakan perisian *Statistical Package for the Social Science* (SPSS) versi 21.0. Interpretasi analisis keperluan ini adalah berdasarkan nilai min dan sisihan piawai. Fasa kedua menggunakan pendekatan Kaedah *Fuzzy Delphi* (FDM) dan *Interpretive Structural Modelling* (ISM) untuk membangunkan model berdasarkan pandangan dan keputusan panel pakar yang terdiri daripada 12 orang bagi Kaedah *Fuzzy Delphi* (FDM) dan 9 orang bagi *Interpretive Structural Modelling* (ISM). Interpretasi data bagi pendekatan Kaedah *Fuzzy Delphi* (FDM) adalah berdasarkan penerimaan komponen utama dan elemen model yang diterima oleh panel pakar. Manakala bagi pendekatan *Interpretive Structural Modelling* (ISM) adalah melibatkan kesepakatan pakar terhadap kedudukan elemen setiap komponen utama dari aspek kuasa memandu (*driving power*) dan kuasa pergantungan (*dependence power*). Fasa ketiga iaitu fasa penilaian kebolegunaan model melibatkan pakar yang terdiri daripada 21 orang pensyarah kejuruteraan yang bertindak untuk menilai model menggunakan pendekatan Teknik Kumpulan Nominal Ubahsuai (*Modified NGT*). Pemilihan para pensyarah kejuruteraan ini kerana mereka terdiri daripada kumpulan sasaran yang menggunakan model kurikulum latihan SkiVes, disamping mereka terlibat secara langsung dengan program pengajian kejuruteraan berasaskan *Work-based Learning* (WBL) di Politeknik Malaysia. Nilai peratusan skor penerimaan dikira untuk menentukan kesesuaian kesemua komponen dan elemen dalam model. Nilai peratusan skor penerimaan mestilah melebihi 70% bagi setiap komponen dan elemen dianggap sesuai dan boleh digunakan.

Dapatan keseluruhan dari fasa pertama menunjukkan bahawa para pelajar menyatakan bahawa tidak terdapat latihan pendidikan sama ada secara berjadual dan melalui penerapan di dalam kursus bidang yang diikuti serta tiada bahan atau sumber secara langsung yang memfokuskan kepada elemen kemahiran generik dan nilai. Seterusnya para pelajar bersetuju dilatih dan diterapkan elemen kemahiran generik dan nilai sebelum mereka mengikuti pengajian di industri. Maka kajian untuk pembinaan model kurikulum latihan SkiVes adalah diperlukan. Dapatan dari fasa kedua pula menghasilkan model kurikulum latihan yang meliputi 5 komponen utama dan elemen yang terkandung di dalamnya. Komponen utama ini terdiri daripada objektif, kandungan, bahan bantu, strategi pengajaran (penyampaian) dan penilaian. Selanjutnya dapatan fasa ketiga memperlihatkan bahawa kesemua komponen utama dan elemen adalah berada pada tahap sesuai dan boleh digunakan di mana nilai peratusan skor penerimaan adalah menepati syarat yang ditetapkan iaitu melebihi 70%. Pembangunan model ini berupaya menjadi panduan kepada pensyarah kejuruteraan dalam menjalankan proses penerapan dan latihan yang melibatkan kemahiran generik dan nilai bagi program pengajian kejuruteraan pembelajaran berasaskan kerja (WBL) yang diimplementasikan di Politeknik Malaysia.

ABSTRACT

This study aimed to develop a SkiVes training curriculum model for the engineering education program based on Work-Based Learning (WBL) in Malaysian Polytechnic. The construction of the model was intended to assist and guide the lecturers in carrying out the teaching and application of generic skills and values for the engineering students that enrolled in WBL education programme. This study used the method of Design and Developmental Research Approach introduced by Ritchey and Klien (2007) to develop the model. Based on this method, the study was divided into three phases. In the first phase, a survey using needs analysis was conducted on 65 students who had just finished studying engineering at the Malaysian Polytechnic based on WBL to see the need to train and deploy the elements of generic skills and values on themselves. The data was analyzed by descriptive statistics using the software Statistical Package for the Social Science (SPSS) version 21.0. The interpretation of this requirement was based on the mean value and standard deviation. In the second phase, Fuzzy Delphi Method (FDM) approach and Interpretive Structural Modeling (ISM) were exploited to develop a model based on the opinions and decisions of 12 and 9 panel of experts for Fuzzy Delphi Method (FDM) and Interpretive Structural Modeling (ISM) respectively. The data of Fuzzy Delphi Method (FDM) approach was interpreted based on the acceptance of its major components and elements accepted by a panel of experts. Meanwhile the Interpretive Structural Modeling (ISM) approach was the experts' agreement on the position of each of the main components from the aspect of driving power and dependence power. The third phase was the usability evaluation model involving 21 experts of engineering lecturers evaluating the model using Modified Nominal Group Technique (Modified NGT). Engineering lecturers were selected because they were the target group that used the SkiVes training curriculum model, they were directly involved in the engineering study programme based on Work-based Learning (WBL) at the Malaysian Polytechnic. Acceptance percentage point score was calculated to determine the suitability of all components and elements in the model. Acceptance percentage point score must be above 70% for each component and element to be considered suitable and applicable. The overall findings of the first phase showed that the students stated that there were no educational training either on a scheduled basis or through the application in the field of courses followed, and there were no materials or resources directly focused on the elements of generic skills and values. Next the students agreed to be trained and to apply the elements of generic skills and values

before they enrolled in the industry. Therefore, the study to construct SkiVes training curriculum model is required. Findings from the second phase generated the training curriculum model that involved 5 keys component and elements contained therein. The main components included the objectives, content, teaching aids, teaching strategies (delivery) and evaluation. Further, the findings showed that all three phases of the main components and elements were located at a suitable level and can be implemented since the score percentage value of above 70% was accomplished. This development of model is able to guide the engineering lecturers in the process of implementation and training involving generic skills and values for engineering programmes based on Work-Based Learning (WBL) that is implemented at the Malaysian Polytechnic.

PENGHARGAAN

Segala pujian hanya bagi Allah SWT., Pemilik Sekelian Alam. Selawat dan salam kepada Junjungan Baginda Nabi Muhammad SAW.

Sekalung penghargaan yang tiada titik noktahnya berserta ucapan jutaan terima kasih kepada Profesor Dr. Saedah Siraj dan Dr. Farazila Yusof selaku penyelia utama dalam memberikan sepenuh tenaga, masa, buah fikiran dan idea serta semangat dan motivasi kepada saya dalam menyempurnakan kajian penyelidikan ini. Terima kasih juga kepada Dr. Zaharah Hussin atas ilmu dan panduan yang disampaikan.

Penghargaan ini juga turut dipanjangkan kepada Kementerian Pendidikan Tinggi Malaysia yang bertindak sebagai penaja sehingga membolehkan saya melanjutkan pengajian ke peringkat ini. Juga tidak dilupakan para sahabat pakar samada pensyarah di Politeknik Malaysia, Universiti Malaya dan industri yang turut sama menyumbangkan input dan maklumat bagi membangunkan kajian ini. Juga kepada sahabat suka dan duka Muqsith, Ibrahim, Kak Yus, Kak Ija, Balqis dan sahabat yang lain, anda semua adalah pakar dan sahabat yang hebat dan budiman. Turut tidak terkecuali terima kasih tidak terhingga kepada pelajar yang terlibat secara langsung diperingkat analisis keperluan yang menyumbangkan pandangan anda.

Ungkapan pujian dan terima kasih penuh kasih sayang kepada kedua ibu bapa saya Haji Mohd Jamil Ujang & Hajjah Noraini Mohd Ali, serta mertua Encik Mat Noh Idris & Puan Che Rohaya Hussin yang sentiasa mendoakan saya, mengambil berat tentang pengajian saya ini. *Wahai emak dan abah.. kasih dan sayang mu membawa ke syurga.* Kepada isteri tersayang Puan Nurulrabihah Mat Noh, ungkapan dan bicara kata penghargaan dan terima kasih juga abang ucapkan. *Dikau banyak memahami perasaan dan hati sang suami yang sedang berjuang dalam medan ilmu. Terima kasih isteriku...* Kepada anak-anak papa tersayang, Nur Raudhah Qaisarah dan Nur Raisya Kausar, terima kasih kerana menghiburkan hati papa ketika papa sedang berada dalam keadaan sukar. *Ingatlah pesan papa.. hidup di dunia ini hanyalah sekali.. maka pastikan ia bererti.. jadilah insan yang budiman dan solehah...* Juga dipanjangkan kepada kesemua adik beradik Nurul Aliah sekeluarga, Mohd Luqman sekeluarga, Saifullah sekeluarga dan Nurul Hidayah sekeluarga.. *kalian semua banyak menitipkan doa dan semangat dalam saya mengharungi perjalanan pengajian ini. Moga kita dan keluarga kita menjadi hamba yang soleh dan aset kepada agama, ibu bapa, bangsa dan negara.*

Akhir sekali, penghargaan juga disampaikan kepada seluruh warga Universiti Malaya dan Politeknik Malaysia, terutama para pensyarah dan sahabat-sahabat yang terlibat secara langsung mahupun sebaliknya. Terima kasih semua.

JADUAL KANDUNGAN

KANDUNGAN	
ABSTRAK	iii
<i>ABSTRACT</i>	v
PENGHARGAAN	vii
KANDUNGAN	viii
SENARAI RAJAH	xviii
SENARAI JADUAL	xx
SENARAI SINGKATAN	xxvi
SENARAI LAMPIRAN	xxviii
BAB 1 PENGENALAN	
1.1 Latar Belakang Kajian	1
1.2 Pernyataan Masalah	6
1.3 Tujuan Kajian	16
1.4 Objektif Kajian	19
1.5 Soalan Kajian	21
1.5.1 Fasa I: Analisis Keperluan Model Kurikulum Latihan SkiVes	22
1.5.2 Fasa II: Proses Reka Bentuk Model Kurikulum Latihan SkiVes	22
1.5.3 Fasa III: Penilaian Kebolegunaan Model Kurikulum Latihan SkiVes	23
1.6 Kepentingan Kajian	24
1.7 Rasional Kajian	25
1.8 Batasan Kajian	26
1.9 Definisi Istilah	28
1.9.1 Model	29

1.9.2	Kurikulum	29
1.9.3	Latihan	30
1.9.4	SkiVes	30
1.9.5	Program Kejuruteraan	31
1.9.6	Pembelajaran Berasaskan Kerja (WBL)	31
1.9.7	Politeknik Malaysia	32
1.10	Rumusan	33

BAB 2 KAJIAN LITERATUR

2.1	Pengenalan	34
2.2	Politeknik Malaysia	34
2.3	Pembelajaran Berasaskan WBL di Politeknik Malaysia	37
2.4	Pembelajaran Berasaskan Kerja (WBL) Di Luar Negara	40
2.5	Elemen Kemahiran Generik	43
2.5.1	Domain Kemahiran Generik	43
2.5.2	Kajian Lepas Mengenai Kemahiran Generik	51
2.6	Elemen Nilai	55
2.6.1	Nilai Berasaskan Al-Ghazali dan Pandangan Sarjana Lain	56
2.6.2	Kajian Lepas Mengenai Nilai Akhlak dan Moral	69
2.7	Kerangka Teoritikal Kajian	71
2.7.1	Teori Human Resource Development	71
2.7.1a	Teras Kepercayaan Teori <i>Human Resource Development</i>	73
2.7.1b	Kepentingan Latihan Pembangunan Manusia Bagi Sesebuah Organisasi	74
2.7.2	Model <i>Human Resource Development Practices McLagan</i>	75
2.7.3	Model Kurikulum TABA	76

2.7.3a	Pemfokusan Model Latihan TABA	77
2.7.3b	Langkah (Komponen) Model TABA	78
2.7.4	Model Latihan SIM	81
2.7.4a	Fungsi Komponen dalam Model Latihan SIM	82
2.7.4b	Kekuatan Model Latihan SIM Sebagai Model Dasar Dalam Pembentukan Model Latihan	84
2.7.5	Model Pembangunan Kerohanian Q-Rohani	85
2.8	Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes	86
2.8.1	Objektif Latihan	87
2.8.2	Kandungan Latihan	88
2.8.3	Bahan Bantu Latihan	89
2.8.4	Strategi Pengajaran (Penyampaian) Latihan	90
2.8.5	Penilaian Latihan	92
2.9	Kerangka Konseptual Kajian	94
2.10	Rumusan	97
BAB 3 METODOLOGI		
3.1	Pengenalan	98
3.2	Reka Bentuk Kajian	98
3.2.1	Kerangka Metodologi Kajian	99
3.2.2	Reka Bentuk Model	100
3.3	Fasa Analisis Keperluan	102
3.4	Fasa Reka Bentuk dan Pembangunan Model	107
3.4.1	Pendekatan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	110

3.4.1a	Kekuatan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) Sebagai Pendekatan Pengukuran Yang Efektif	111
3.4.1b	Penganalisaan Data Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	115
3.4.1c	Prosedur Menjalankan Kajian Menggunakan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	116
3.4.1d	Instrumen Soal Selidik Bagi Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	122
3.4.1e	Bilangan Pakar Dalam Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	123
3.4.2	Pendekatan <i>Interpretive Structural Modeling</i> (ISM)	123
3.4.2a	Langkah Asas Dalam Pendekatan <i>Interpretive Structural Modeling</i> (ISM)	124
3.4.2b	Prosedur Pendekatan <i>Interpretive Structural Modeling</i> (ISM) Dalam Konteks Kajian	127
3.4.2c	Senarai Akhir Elemen Bagi Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes	129
3.4.2d	Bilangan Pakar Dalam Pendekatan <i>Interpretive Structural Modeling</i> (ISM)	129
3.5	Fasa Penilaian Kebolegunaan Model	130
3.5.1	Pendekatan Teknik Kumpulan Nominal (NGT)	131
3.5.1a	Kekuatan Pendekatan Teknik Kumpulan Nominal (NGT)	133
3.5.1b	Prosedur Menjalankan Teknik Kumpulan Nominal (NGT)	135
3.5.1c	Tempoh Masa Kajian Dijalankan	139
3.5.1d	Bilangan Pakar Dalam Teknik Kumpulan Nominal (NGT)	140
3.5.1e	Julat Penerimaan Bagi Teknik Kumpulan Nominal (NGT)	141

3.6	Prosedur Pemilihan Responden Kajian	142
3.6.1	Fasa Analisis Keperluan	142
3.6.2	Fasa Reka Bentuk Dan Pembangunan	143
3.6.3	Fasa Penilaian Kebolehgunaan	145
3.7	Prosedur Pengumpulan Data	146
3.7.1	Fasa Analisis Keperluan	146
3.7.2	Fasa Reka Bentuk Dan Pembangunan	147
3.7.3	Fasa Penilaian Kebolehgunaan	147
3.8	Prosedur Penganalisan Data	148
3.8.1	Fasa Analisis Keperluan	148
3.8.2	Fasa Reka Bentuk Dan Pembangunan	148
3.8.3	Fasa Penilaian Kebolehgunaan	149
3.9	Matriks Kajian Pembangunan Model	149
3.10	Rumusan	153

BAB 4 DAPATAN KAJIAN FASA 1: ANALISIS KEPERLUAN

4.1	Pengenalan	154
4.2	Demografik Responden	155
4.3	Latar Belakang Latihan Pendidikan Kemahiran Generik Dan Nilai	156
4.4	Persetujuan Tentang Keperluan Domain Kemahiran Generik Di Dalam Program Kejuruteraan Berasaskan WBL Politeknik Malaysia	158
4.5	Persetujuan Tentang Keperluan Domain Nilai Di Dalam Program Kejuruteraan Berasaskan WBL Politeknik Malaysia	163
4.6	Rumusan Dapatan Kajian Fasa Analisis Keperluan Model	166

BAB 5 DAPATAN KAJIAN FASA 2: REKA BENTUK DAN PEMBANGUNAN

5.1	Pengenalan	169
5.2	Analisis Reka Bentuk Model Kurikulum Latihan SkiVes	170
5.2.1	Dapatan Langkah 1: Pembangunan Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes Berasaskan Model Sedia Ada	171
5.2.2	Dapatan Langkah 2: Pengesahan komponen utama model berdasarkan kesepakatan pakar menggunakan kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	175
5.2.2a	Deskripsi Panel Pakar Bagi Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes	176
5.2.2b	Dapatan Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	178
5.2.3	Dapatan Langkah 3: Pembangunan Elemen Bagi Setiap Komponen Utama Model Kurikulum Latihan Berdasarkan Data Daripada Analisis Keperluan Dan Kajian Literatur	180
5.2.3a	Pembangunan Elemen Bagi Komponen Objektif Latihan	180
5.2.3b	Pembangunan Elemen Bagi Komponen Kandungan Latihan	182
5.2.3c	Pembangunan Elemen Bagi Komponen Bahan Bantu Latihan	190
5.2.3d	Pembangunan Elemen Bagi Komponen Strategi Pengajaran (Penyampaian) Latihan	191
5.2.3e	Pembangunan Elemen Bagi Komponen Penilaian Latihan	191
5.2.4	Dapatan Langkah 4: Pengesahan Komponen Utama Model Dan Elemen Setiap Komponen Berdasarkan Kesepakatan Pakar Menggunakan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	192
5.2.4a	Deskripsi Panel Pakar Bagi Elemen Setiap	

	Komponen Reka Bentuk Kurikulum Latihan SkiVes	193
5.2.4b	Dapatan Elemen Objektif Latihan Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan Cadangan Panel Pakar	193
5.2.4c	Dapatan Elemen Kandungan Latihan Bagi Kemahiran Generik Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan Cadangan Panel Pakar	197
5.2.4d	Dapatan Elemen Kandungan Latihan Bagi Nilai Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan Cadangan Panel Pakar	202
5.2.4e	Dapatan Elemen Bahan Bantu Latihan Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan Cadangan Panel Pakar	205
5.2.4f	Dapatan Elemen Bagi Komponen Strategi Pengajaran Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan Cadangan Panel Pakar	209
5.2.4g	Dapatan Elemen Bagi Komponen Penilaian Latihan Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan Cadangan Panel Pakar	212
5.3	Analisis Pembangunan Model Kurikulum Latihan SkiVes	216
5.3.1	Dapatan Langkah 1: Pengesahan Pakar Terhadap Elemen Di Dalam Komponen Utama yang dibangunkan	217
5.3.1a	Deskripsi Panel Pakar untuk Pembangunan Model Kurikulum Latihan SkiVes Berdasarkan <i>Interpretive</i> <i>Structural Modeling</i> (ISM)	218
5.3.1b	Senarai Elemen Akhir Bagi Setiap Komponen Sebelum Melalui Undian Pakar	219
5.3.2	Dapatan Langkah 2: Pembinaan Frasa Hubungan dan	

	Kontekstual	223
	5.3.2a Perincian Huraian Bagi Setiap Elemen Di Dalam Komponen Utama Latihan	224
5.3.3	Dapatan Langkah 3: Pembangunan Model kurikulum latihan SkiVes menggunakan perisian <i>Interpretive Structural Modeling</i> (ISM)	232
5.3.4	Dapatan langkah 4: Pembentangan dan Penilaian	240
5.3.5	Dapatan langkah 5: Analisis dan Interpretasi Model	244
	5.3.5a Analisis dan Interpretasi Dapatan Setiap Komponen Model Kurikulum Latihan SkiVes	245
5.4	Rumusan Dapatan Kajian Fasa Reka Bentuk dan Pembangunan Model	242

BAB 6 DAPATAN KAJIAN FASA 3: PENILAIAN KEBOLEHGUNAAN

6.1	Pengenalan	254
6.2	Demografik Pakar Kajian	257
6.3	Kesesuaian Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes	259
6.4	Kesesuaian Elemen Dalam Setiap Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes	260
	6.4.1 Kesesuaian Elemen Komponen Utama - Objektif Latihan Model Kurikulum Latihan SkiVes	260
	6.4.2 Kesesuaian Elemen Komponen Utama – Kandungan Latihan (Elemen Generik) Model Kurikulum Latihan SkiVes	262
	6.4.3 Kesesuaian Elemen Komponen Utama – Kandungan Latihan (Elemen Nilai) Model Kurikulum Latihan SkiVes	263
	6.4.4 Kesesuaian Elemen Komponen Utama – Bahan Bantu Latihan Model SkiVes	264

6.4.5	Kesesuaian Elemen Komponen Utama – Strategi Pengajaran (Penyampaian) Latihan Model Kurikulum Latihan SkiVes	265
6.4.6	Kesesuaian Elemen Komponen Utama – Penilaian Latihan Model Kurikulum Latihan SkiVes	266
6.5	Kebolehgunaan Terhadap Kesesuaian Aliran / Keutamaan Elemen Dalam Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes	267
6.6	Kebolehgunaan Keseluruhan Model Kurikulum Latihan SkiVes	269
6.7	Rumusan Dapatan Kajian Fasa Penilaian Kebolehgunaan Model	271

BAB 7 PERBINCANGAN DAPATAN, IMPLIKASI DAN CADANGAN

7.1	Pengenalan	272
7.2	Perbincangan Dapatan Kajian Fasa 1: Analisis Keperluan	273
7.3	Perbincangan Dapatan kajian Fasa 2: Reka Bentuk dan Pembangunan Model	279
7.3.1	Perbincangan Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes	280
7.3.2	Perbincangan Elemen Komponen Model Kurikulum Latihan SkiVes	281
7.3.3	Perbincangan Turutan (Keutamaan) Elemen Bagi Komponen Model Kurikulum Latihan SkiVes	287
7.4	Perbincangan Dapatan Kajian Fasa 3: Penilaian Kebolehgunaan Model	288
7.4.1	Perbincangan Kesesuaian Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes	290
7.4.2	Perbincangan Kesesuaian Elemen Bagi Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes	291

7.4.3	Perbincangan Kesesuaian Turutan (Keutaaman) Elemen Bagi Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes	297
7.4.4	Perbincangan Keseluruhan Kebolegunaan Model Kurikulum Latihan SkiVes	301
7.5	Perbincangan Keunikan Model Kurikulum Latihan SkiVes	303
7.6	Implikasi dan Cadangan	304
7.6.1	Ringkasan Implikasi dan Cadangan Kajian	304
7.6.2	Implikasi Terhadap Amalan	306
7.6.3	Implikasi Terhadap Teori	307
7.6.4	Implikasi Terhadap Metodologi	317
7.6.5	Implikasi Terhadap Industri	318
7.6.6	Cadangan Untuk Kajian Lanjutan	319
7.6	Penutup	321
	RUJUKAN	325
	LAMPIRAN	343
	SENARAI PENERBITAN / PEMBENTANGAN PERSIDANGAN	404

SENARAI RAJAH

Rajah 2.1	Struktur Teori <i>Human Resource Development</i> (HRD) (Adaptasi daripada Swanson, 2001; Swanson & Holton, 2003)	72
Rajah 2.2	Komponen bagi Model Kurikulum TABA	80
Rajah 2.3	Reka bentuk latihan bagi Model Latihan SIM (Milano & Ullius, 1998)	81
Rajah 2.4	Model Pembangunan Kerohanian Q-Rohani	86
Rajah 2.5	Kerangka konseptual pembangunan Model Kurikulum Latihan SkiVes	96
Rajah 3.1	Kerangka metodologi kajian	99
Rajah 3.2	Model latihan SIM	101
Rajah 3.3	Model kurikulum TABA	102
Rajah 3.4	Reka bentuk dan pembangunan model berdasarkan metod	108
Rajah 3.5	Graf segi tiga min melawan nilai <i>triangular</i>	115
Rajah 3.6	Carta alir prosedur pendekatan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> (FDM)	117
Rajah 3.7	Carta alir pembangunan Model Kurikulum Latihan SkiVes berdasarkan pendekatan <i>Interpretive Structural Modeling</i> (ISM) (Adaptasi daripada Attri & Sharma, 2013)	126
Rajah 5.1	Model objektif latihan	233
Rajah 5.2	Model kandungan elemen generik	234
Rajah 5.3	Model kandungan nilai	235
Rajah 5.4	Model bahan bantu latihan	235
Rajah 5.5	Model strategi pengajaran (penyampaian) latihan	236
Rajah 5.6	Model penilaian latihan	236
Rajah 5.7	Model kurikulum latihan skives	238
Rajah 5.8	Diagraf paparan kuasa memandu bagi komponen objektif latihan	246

Rajah 5.9	Diagraf paparan kuasa memandu bagi komponen kandungan latihan bagi elemen generik	247
Rajah 5.10	Diagraf paparan kuasa memandu bagi komponen kandungan latihan bagi elemen nilai	248
Rajah 5.11	Diagraf paparan kuasa memandu bagi komponen bahan latihan	249
Rajah 5.12	Diagraf paparan kuasa memandu bagi komponen strategi pengajaran (penyampaian)	250
Rajah 5.13	Diagraf paparan kuasa memandu bagi komponen penilaian	251
Rajah 7.1	Pemasangan Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes Dalam Teori <i>Human Resources Development</i> (HRD)	310
Rajah 7.2	Pembentukan Komponen Utama Model Kurikulum Latihan SkiVes berdasarkan Model SIM dan Model TABA	316

SENARAI JADUAL

Jadual 1.1	Jumlah kemasukan pelajar berdasarkan bidang pengajian di politeknik bagi tahun 2011-2012	4
Jadual 2.1	Domain kemahiran generik dan elemennya berdasarkan <i>EIU</i>	45
Jadual 2.2	Elemen generik berdasarkan kajian literatur	49
Jadual 2.3	Elemen nilai berdasarkan al-Ghazali dan sarjana lain yang telah disesuaikan dalam konteks kajian	67
Jadual 2.4	Fungsi langkah (komponen) model kurikulum TABA	79
Jadual 2.5	Fungsi komponen model latihan SIM	82
Jadual 3.1	Kajian berdasarkan pendekatan DDR	99
Jadual 3.2	Elemen kemahiran generik dan nilai berdasarkan sumber literatur	104
Jadual 3.3	Nilai <i>alpha cronbach</i> bagi setiap elemen soal selidik analisis keperluan	105
Jadual 3.4	Tahap persetujuan bagi skala <i>likert</i> 5 mata	106
Jadual 3.5	Sub fasa, metod dan penerangan dalam fasa reka bentuk dan Pembangunan	109
Jadual 3.6	Skala pemboleh ubah linguistik 7 mata	118
Jadual 3.7	Skala pemboleh ubah linguistik untuk melihat tahap	119
Jadual 3.8	Contoh nilai <i>threshold</i> (d) bagi 3 item dan 12 pakar	120
Jadual 3.9	Contoh peratusan kesepakatan pakar	121
Jadual 3.10	Contoh nilai skor <i>Fuzzy</i> (A)	122
Jadual 3.11	Penerangan setiap langkah asas di dalam menjalankan Teknik Kumpulan Nominal (NGT)	135
Jadual 3.12	Penerangan prosedur Teknik Kumpulan Nominal (NGT) yang dijalankan dalam konteks kajian	138

Jadual 3.13	Contoh penganalisisan berdasarkan pendekatan Teknik Kumpulan Nominal (NGT)	142
Jadual 3.14	Matriks kajian pembangunan model kurikulum latihan SkiVes	150
Jadual 4.1	Demografik responden	155
Jadual 4.2	Persetujuan pelajar bagi latihan pendidikan kemahiran generik dan nilai	157
Jadual 4.3	Kemahiran melatih	158
Jadual 4.4	Kemahiran maklum balas	159
Jadual 4.5	Kemahiran menyoal	160
Jadual 4.6	Kemahiran berbincang	160
Jadual 4.7	Kemahiran dalam kumpulan	161
Jadual 4.8	Kemahiran membuat pembentangan	161
Jadual 4.9	Kemahiran menulis	162
Jadual 4.10	Hubungan dengan Allah SWT / Tuhan	163
Jadual 4.11	Hubungan dengan pensyarah	164
Jadual 4.12	Hubungan dengan rakan	164
Jadual 4.13	Hubungan dengan diri	165
Jadual 4.14	Hubungan dengan alam	165
Jadual 5.1	Langkah bagi analisis reka bentuk model kurikulum latihan SkiVes dan persoalan kajian	170
Jadual 5.2	Reka bentuk dan perincian komponen utama model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan model SIM dan model TABA	172
Jadual 5.3	Komponen utama model SkiVes berdasarkan Analisis <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	178
Jadual 5.4	Komponen utama model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan Analisa <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan cadangan panel pakar	179

Jadual 5.5	Elemen-elemen komponen objektif latihan	181
Jadual 5.6	Elemen bagi kandungan kemahiran generik berdasarkan kajian literatur	184
Jadual 5.7	Elemen kemahiran generik bagi komponen kandungan latihan	186
Jadual 5.8	Elemen bagi kandungan nilai berdasarkan pelbagai sumber	188
Jadual 5.9	Penamaan elemen nilai berdasarkan pandangan kumpulan pakar	190
Jadual 5.10	Elemen bagi komponen bahan bantu latihan	190
Jadual 5.11	Elemen bagi komponen strategi pengajaran (penyampaian) latihan	191
Jadual 5.12	Elemen bagi komponen penilaian latihan	192
Jadual 5.13	Elemen objektif latihan bagi model SkiVes berdasarkan Analisis <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	194
Jadual 5.14	Elemen objektif latihan bagi model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan analisa <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan cadangan panel pakar	195
Jadual 5.15	Elemen kandungan generik model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan analisis <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	198
Jadual 5.16	Elemen kandungan generik bagi model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan analisa <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan cadangan panel pakar	200
Jadual 5.17	Elemen kandungan nilai model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan analisis <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	202
Jadual 5.18	Elemen kandungan nilai bagi model kurikulum latihan skives berdasarkan analisa <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan cadangan panel pakar	204
Jadual 5.19	Elemen bahan bantu latihan bagi model kurikulum latihan	

	SkiVes berdasarkan analisis <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	205
Jadual 5.20	Elemen bahan bantu latihan bagi model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan analisa <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan cadangan panel pakar	207
Jadual 5.21	Elemen strategi pengajaran (penyampaian) latihan bagi model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan analisis <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	209
Jadual 5.22	Elemen strategi pengajaran (penyampaian) latihan bagi model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan analisa <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan cadangan panel pakar	211
Jadual 5.23	Elemen penilaian latihan bagi model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan analisis <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM)	212
Jadual 5.24	Elemen penilaian latihan bagi model kurikulum latihan SkiVes berdasarkan analisa <i>Fuzzy</i> Delphi (FDM) dan cadangan panel pakar	214
Jadual 5.25	Langkah bagi analisis pembangunan model kurikulum latihan SkiVes dan persoalan kajian	216
Jadual 5.26	Senarai elemen akhir bagi komponen objektif latihan	220
Jadual 5.27	Senarai elemen akhir bagi komponen kandungan elemen kemahiran generik	220
Jadual 5.28	Senarai elemen akhir bagi komponen kandungan elemen nilai	221
Jadual 5.29	Senarai elemen akhir bagi komponen bahan bantu latihan	222
Jadual 5.30	Senarai elemen akhir bagi komponen strategi pengajaran (penyampaian) latihan	222
Jadual 5.31	Senarai elemen akhir bagi komponen penilaian latihan	223
Jadual 5.32	Frasa hubungan kontekstual berdasarkan komponen utama	223

Jadual 5.33	Perincian dan huraian bagi elemen objektif latihan	225
Jadual 5.34	Perincian dan huraian bagi elemen kandungan kemahiran generik	226
Jadual 5.35	Perincian dan huraian bagi elemen kandungan nilai	229
Jadual 5.36	Perincian dan huraian bagi elemen bahan bantu latihan	230
Jadual 5.37	Perincian dan huraian bagi elemen strategi pengajaran (penyampian) latihan	231
Jadual 5.38	Perincian dan huraian bagi elemen penilaian latihan	231
Jadual 5.39	Pernyataan bagi singkatan di dalam model kurikulum latihan SkiVes	239
Jadual 6.1	Perwakilan kod pakar kajian	255
Jadual 6.2	Demografik pakar kajian kebolehgunaan model kurikulum latihan SkiVes	257
Jadual 6.3	Dapatan data Teknik Kumpulan Nominal: Penilaian kebolehgunaan komponen utama model kurikulum latihan SkiVes	259
Jadual 6.4	Dapatan data Teknik Kumpulan Nominal: Kebolehgunaan elemen bagi komponen objektif latihan	261
Jadual 6.5	Dapatan data Teknik Kumpulan Nominal: Kebolehgunaan elemen bagi komponen kandungan elemen kemahiran generik	262
Jadual 6.6	Dapatan data Teknik Kumpulan Nominal: Kebolehgunaan elemen bagi komponen kandungan elemen nilai	263
Jadual 6.7	Dapatan data Teknik Kumpulan Nominal: Kebolehgunaan elemen bagi komponen bahan bantu	264
Jadual 6.8	Dapatan data Teknik Kumpulan Nominal: Kebolehgunaan elemen bagi komponen strategi pengajaran (penyampaian) latihan	265
Jadual 6.9	Dapatan data Teknik Kumpulan Nominal: Kebolehgunaan elemen	

	bagi komponen penilaian latihan	266
Jadual 6.10	Dapatan data Teknik Kumpulan Nominal: Kebolehgunaan terhadap kesesuaian keutamaan elemen dalam komponen utama	268
Jadual 6.11	Dapatan data Teknik Kumpulan Nominal: Kebolehgunaan keseluruhan model kurikulum latihan SkiVes	269
Jadual 7.1	Pengkelasan elemen bagi komponen utama objektif berdasarkan dimensi dalam Teori <i>Human Resource Development</i> (HRD)	311

SENARAI SINGKATAN

DDR	Kajian Reka Bentuk Pembangunan (<i>Design Developmental Research</i>)
DTWD	Jabatan Latihan dan Pembangunan Pekerja (<i>Development & Training Workers Division</i>)
EIU	<i>Effective Interventions Unit, Scottish Division</i>
EBL	Pembelajaran Berasaskan Pertanyaan (<i>Enquiry Based Learning</i>)
FDM	Kaedah <i>Fuzzy</i> Delphi (<i>Fuzzy Delphi Method</i>)
FPK	Falsafah Pendidikan Kebangsaan
HRD	Pembangunan Sumber Manusia (<i>Human Resource Development</i>)
ICT	Teknologi Komunikasi & Maklumat (<i>Information & Communication Technology</i>)
IPTA	Institusi Pengajian Tinggi Awam
IPT	Institusi Pengajian Tinggi
ISM	Permodelan Penafsiran Berstruktur (<i>Interpretive Structural Modeling</i>)
JPP	Jabatan Pengajian Politeknik
JPTek	Jabatan Pendidikan Teknikal
LO	Hasil Pembelajaran (<i>Learning Outcomes</i>)
LCD	Paparan Kristal Cecair (<i>Liquid Crystal Display</i>)
MQA	Agensi Kelayakan Malaysia (<i>Malaysian Qualification Agency</i>)
NGT	Teknik Kumpulan Nominal (<i>Nominal Group Technique</i>)
PTV	Pendidikan Teknik dan Vokasional
P&P	Pembelajaran & Pengajaran
PBL	Pembelajaran Berasaskan Masalah (<i>Problem Based Learning</i>)
SBL	Pembelajaran Berasaskan Sekolah (<i>School Based Learning</i>)
SCL	Pembelajaran Berpusatkan Pelajar (<i>Student Centered Learning</i>)
SIM	Pemodelan Lelaran Berulang (<i>Sequential Iterative Modeling</i>)
SkiVes	Kemahiran Generik dan Nilai
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
SSIM	Matriks Struktur Interaksi Kendiri (<i>Self Structural Interaction Matrics</i>)
TVET	Latihan Pendidikan Teknik dan Vokasional (<i>Technical and Vocational Education Training</i>)
UNDP	Rancangan Pembangunan Bangsa-Bangsa Bersatu (<i>United Nations Development Plan</i>)
UTHM	Universiti Tun Hussein Onn Malaysia

UK	United Kingdom
VET	Latihan Pendidikan Vokasional (<i>Vocatioan Eduction Training</i>)
VSK	Nilai, Kemahiran dan Pengetahuan (<i>Values, Skills and Knowledge</i>)
WBL	Pembelajaran Berasaskan Kerja (<i>Work-Based Learning</i>)

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN A	Borang Soal Selidik Analisis Keperluam
LAMPIRAN B	Kesahan Soal Selidik Analisis Keperluan
LAMPIRAN C	Nilai α - <i>cronbach</i> Item Soal Selidik Analisis Keperluan
LAMPIRAN D	Borang Soal Selidik FDM Komponen Utama dan Kesahan Pakar
LAMPIRAN E	Borang Soal Selidik FDM Elemen Bagi Komponen Utama dan Kesahan Pakar
LAMPIRAN F	Tentatif Perbengkelan Pakar FDM (Pendekatan <i>FDM</i>)
LAMPIRAN G	Senarai Kehadiran Perbengkelan Pakar (Pendekatan FDM)
LAMPIRAN H	Tentatif Perbengkelan Pakar ISM (Pendekatan ISM)
LAMPIRAN I	Senarai Kehadiran Perbengkelan Pakar (Pendekatan ISM)
LAMPIRAN J	Senarai Komponen Utama dan Elemen Bagi Perbengkelan ISM
LAMPIRAN K	Kesahan Soal Selidik Kebolehgunaan
LAMPIRAN L	Slide Pembentangan Model
LAMPIRAN M	Soal Selidik Penilaian Kebolehgunaan Model
LAMPIRAN N	Tentatif Perbengkelan Pakar Kajian (Pendekatan NGT)
LAMPIRAN O	Senarai Kehadiran Perbengkelan NGT (Pendekatan NGT)
LAMPIRAN P	Transkrip Pandangan Pakar Kajian (Pendekatan NGT)
LAMPIRAN Q	Surat Kebenaran Menjalankan Kajian Kementerian Pendidikan Tinggi (KPTM)
LAMPIRAN R	Model Kurikulum Latihan SkiVes